

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/45/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120207630
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2120207630.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v spore žalobcu: MIRAVEL s.r.o., Mikovíniho 10, Trnava, IČO: 36 279 552, zastúpený splnomocnencom SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., advokátska kancelária, Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/X, D., zastúpený JUDr. Romanom Cibulkom, advokátom, Hlavná 13, Trnava, o nahradenie prejavu vôle, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 8. februára 2022, č.k. 38C/56/2020-107, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaný má nárok voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním zamietol žalobu žalobcu a rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že žalobca sa žalobou domáhal nahradenia prejavu vôle žalovaného, že ako predávajúci uzatvára kúpnu zmluvu so žalobcom ako kupujúcim na prevod spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 3/10 vzhľadom k celku k nehnuteľnostiam, a to za podmienok kúpnej zmluvy uzavretej medzi C. D., A. A. a E. F. G. ako predávajúcimi a žalovaným ako kupujúcim, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam pod č. V 6376/2017 dňa 05.10.2017, ako aj náhradu trov konania. Dôvodil, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností v podiele 1/10 zapísaných na LV č. XXXX, v katastrálnom území H. I. J. ako pozemok parc. č. 168/1, a parc. č. 168/2. Žalovaný je podielovým spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností vo výške 3/10. Žalobca nadobudol spoluvlastnícky podiel kúpnu zmluvou, ktorej vklad bol povolený dňa 14.07.2014 a žalovaný nadobudol spoluvlastnícky podiel na uvedených nehnuteľnostiach kúpnu zmluvou zo dňa 13.09.2017 uzavretou s E. F. G., C. D. a A. A. ako predávajúcimi, ktorej vklad do katastra nehnuteľnosti bol povolený dňa 05.10.2017. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 140, § 603 ods. 3, § 40a, § 100, § 101 OZ. Občiansky zákonník nevyžaduje k predaju spoluvlastníckeho podielu súhlas ostatných spoluvlastníkov. Ak porušil niektorý z podielových spoluvlastníkov povinnosť ponúknuť svoj spoluvlastnícky podiel ku kúpe ostatným spoluvlastníkom ako prvým a skutočne vykonal prevod svojho spoluvlastníckeho podielu na tretiu osobu, vystavuje sa spolu s treťou osobou osobitnej forme postihu uvedenej v § 40a OZ. V prejednávanej veci nebolo sporné, že žalobca a žalovaný sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností evidovaných na LV č. XXXX k.ú. H. I. J., pričom pri nadobúdaní spoluvlastníckeho podielu žalovaným došlo k porušeniu predkupného práva žalobcu ako podielového spoluvlastníka. Tiež nebolo sporné, že medzi podielovými spoluvlastníkmi neexistovala žiadna dohoda o výkone predkupného práva. Nebolo spochybnené, že ostatní podieloví spoluvlastníci sa nevzdali v prospech žalobcu svojich zákonných práv a ani to, že ostatní podieloví spoluvlastníci boli zo strany prevodcu pred predajom

spoluvlastníckeho podielu oslovení. Sporným bola otázka premlčania žalobcom uplatneného nároku a možnosti prirastenia pomernej časti spoluvlastníckych podielov ostatných, opomenutých podielových spoluvlastníkov. Námieta žalovaného týkajúca sa premlčania žalobcu nebola dôvodná. Žaloba bola na súde podaná dňa 02.10.2020. Vklad kúpnej zmluvy, ktorou žalovaný nadobudol spoluvlastnícky podiel bol povolený dňa 05.10.2017, takže trojročná premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy vznikli účinky vkladu práva do katastra. Predmetom potom zostalo posúdenie, či je možné prirastenie pomernej časti spoluvlastníckych podielov ostatných spoluvlastníkov, ktorí neprejavili záujem o kúpu. Súd tu poukázal na rozhodnutia NS SR, sp.zn. 2 Cdo 91/2008 z 12.05.2009 a sp.zn. 8 Cdo 124/2018 z 18.09.2019, ktoré dospeli k záveru, že dotknutý podieloví spoluvlastníci sa musia v každom prípade dohodnúť o výkone predkupného práva ak sa chcú odchyliť od základného pravidla o pomernom uplatňovaní nárokov z predkupného práva, resp. nárokov z jeho porušenia, to znamená, že ak má záujem jeden spoluvlastník o celý prevedený podiel, musia s tým vysloviť súhlas ostatní podieloví spoluvlastníci, inak je oprávnený požadovať iba to, čo pripadá pomerne na jeho podiel. Vychádzajúc z ustanovenia § 140 OZ možno dospieť k záveru, že v prípade predkupného práva je potrebné uprednostniť dohodu podielových spoluvlastníkov, ak ich je viac, je potrebné aby sa na konkrétnom spôsobe výkonu predkupného práva dohodli. Pokiaľ sa dohodnú, žiadny spôsob vykúpenia podielu nimi nie je vylúčený. Druhá veta § 140 OZ rieši situáciu pokiaľ k dohode nedôjde. V takom prípade majú právo odkúpiť pomernú časť prevádzaného podielu podľa veľkosti vlastných spoluvlastníckych podielov. Takáto situácia nastala aj v tu prejednávej veci. Z gramatického a logického výkladu ust. § 140 druhej vety OZ vyplýva, že toto ustanovenie rieši prípad, keď sa spoluvlastníci nedohodnú, pričom nerozlišuje situáciu, kedy chcú podiel odkúpiť všetci, ale nedohodli sa na podieloch v akých ho vykúpia, alebo chcú podiel odkúpiť len niektorí. Pre takéto situácie platí, že tí, ktorí majú o spoluvlastnícky podiel záujem, majú právo odkúpiť pomernú časť prevádzaného podielu podľa veľkosti vlastných spoluvlastníckych podielov. Neuzavretie dohody medzi spoluvlastníkmi v konečnom dôsledku znamená, že v prípade, ak chcú podiel odkúpiť všetci, po nadobudnutí časti prevádzaného podielu podľa veľkosti podielov, bude mať každý zo spoluvlastníkov väčší podiel, ale pomer zostávajúcich podielových spoluvlastníkov zostane nezmenený a nepribudne žiadny nový podielový spoluvlastník. V prípade, ak nechcú odkúpiť podiel všetci, práve tí, ktorí sa podiel rozhodli neodkúpiť, svojim rozhodnutím spôsobia, že nevykúpenú časť podielu môže nadobudnúť tretia osoba, pričom spoluvlastnícky podiel toho, kto sa rozhodol prevádzaný podiel nevykúpiť, zostane zachovaný. Súd prvej inštancie v súlade s rozhodovacou činnosťou NS SR dospel k záveru, že aktívny spoluvlastník má právo vykúpiť kúpnu zmluvou prevedený spoluvlastnícky podiel len pomerne, teda len jeho časť pripadajúcu na jeho podiel v pomere k podielom ostatných spoluvlastníkov. Keďže žaloba bola podaná o nahradenie prejavu vôle, pričom žalobca sa domáhal odkúpenia väčšieho podielu, na aký mal nárok a súd v takomto prípade nie je oprávnený zasahovať do textu požadovanej zmluvy, rozsudkom môže len nahradiť prejav vôle žalovaného alebo žalobu zamietnuť, modifikovať zmluvu za účelom ustálenia spoluvlastníckeho podielu nemôže, preto žalobu v celom rozsahu zamietol. Súd sa nestotožnil s právnou argumentáciou prezentovanou žalobcom ohľadom možnosti prirastania spoluvlastníckeho podielu, mal za to, že nie je dôvod odkloniť sa od ustálenej judikatúry a súdnej praxe. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaný bol v konaní plne úspešný, preto mu priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podal odvolanie žalobca. Uviedol, že súd prvej inštancie mu procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval mu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca kategoricky odmieta právne posúdenie vykonané súdom prvej inštancie z dôvodov, že kľúčovou otázkou, ktorá sa riešila bolo zistenie, či sa v prípade porušenia predkupného práva môže opomenutý spoluvlastník domáhať dodatočného prevodu celého spoluvlastníckeho podielu prevedeného bez vykonania ponukovej povinnosti voči nemu, alebo len pomernej časti. Žalovaný sa konkrétne nevyjadril k argumentácii žalobcu, najmä k tomu, že žalovaným presadzovaný právny názor sa prieči historickému a teologickému výkladu ust. § 140 OZ, je v rozpore so základnou podstatou inštitútu predkupného práva v zmysle § 606 OZ a z komparatívneho hľadiska je v rozpore s právnym stavom v iných právnych poriadkoch v rámci európskeho priestoru. Súd prvej inštancie nielenže nevyvodil voči žalovanému negatívne dôsledky spojené s nereagovaním na legitímnu argumentáciu žalobcu, ale rovnako sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadal s predmetnými podstatnými argumentami žalobcu. Nesplnil tak povinnosť riadneho odôvodnenia v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Pri riešení otázky, či môže spoluvlastník nadobudnúť celý prevádzaný podiel, je kľúčové priblížiť historický úmysel zákonodarcu, keď dôvodom zakotvenia tohto inštitútu do právneho poriadku je snaha predísť nežiaducim sporom a susedským rozbrojom, ktoré

výmena spoluvlastníka obvykle so sebou prináša. Ide o nástroj proti drobeniu nehnuteľností. Za jeden z účelov zákonného predkupného práva možno považovať aj záujem podielových spoluvlastníkov na zachovaní určitej známej spoluvlastníckej štruktúry, čo môže byť významné pre nerušené užívanie spoločnej veci patriacej viacerým spoluvlastníkom. Žalobca výkonom predkupného práva k celému prevádzanému podielu v prípade pasivity ostatných spoluvlastníkov práve naplňa predmetný účel sledovaný zákonom, t.j. zabráňuje negatívnym aspektom spojeným so vstupom tretej osoby do spoluvlastníckeho vzťahu. Poukázal na názor K. A. A., L., advokáta, ktorý je uverejnený v Bulletin slovenskej advokácie č. 10/2018. Právne závery vyjadrené v rozhodnutiach NS SR smerujú k tomu, že neumožňujú zabrániť vstupu nového neznámeho nadobúdateľa do spoluvlastníckeho vzťahu, čím dochádza k sťaženiu užívania spoločnej veci, rozhodovaniu o hospodárení so spoločnou vecou, čo má rovnako dopad na zníženie hodnoty spoločnej veci. K rozporu so základnou podstatou inštitútu predkupného práva v zmysle § 606 OZ, uviedol, že uvedené ustanovenie neumožňuje v prípade realizácie predkupného práva zaplatiť len časť kúpnej ceny. Ponuka iného by nebola vyrovnaná, čím by došlo k zániku predkupného práva. V kontexte zdôraznenia významu inštitútu predkupného práva a súvisiacu rozdielnu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR poukázal na uznesenie NS SR, sp.zn. 7 M Cdo 1/2013, ktorý v otázke prirastania pomerných častí spoluvlastníckych podielov pri výkone predkupného práva uviedol, že dohodu o výkone predkupného práva, s ktorou počíta § 140 OZ veta druhá, môžu po realizácii ponuky uzavrieť všetci oprávnení spoluvlastníci a ak sa oprávnení spoluvlastníci nedohodnú, právo vykúpiť spoluvlastnícky podiel svedčí tým z oprávnených spoluvlastníkov, ktorí majú o kúpu záujem a súčasne predkupné právo aj vykonali. Pretože ponuka povinného spoluvlastníka sa vzťahuje na celý podiel, ktorý zamýšľa previesť, je tým oprávneným spoluvlastníkom, ktorí predkupné právo vykonali, k dispozícii celý tento podiel. Prirastie im aj časť podielu, ktorá by pripadala na tých spoluvlastníkov, ktorí ponuku neprijali. K nesúladu s ponímaním v iných právnych poriadkoch európskej právnej kultúry odvolateľ uviedol, že nedeliteľnosť predkupného práva, ktorej sa bližšie venovali aj vo vyjadreniach, je potvrdená aj v rozhodovacej praxi súdov štátov vychádzajúcich z rovnakej civilistickej právnej kultúry. Vyplýva napr. z nemeckej judikatúry, z rozhodnutí Rakúskeho Najvyššieho súdu a kasačného dvora, z § 682 ods. 1 Švajčiarskeho občianskeho zákonníka. Ďalej dôvodil, že napadnuté rozhodnutie neobsahuje riadne odôvodnenie. Odvolateľ má za to, že napriek skorším rozhodnutiam NS SR by s prihliadnutím na uvedené argumenty, ako aj s prihliadnutím na ďalšie argumenty uvedené v odvolaní a v podaní žalobcu zo dňa 19.01.2022, bolo možné dospieť k právnenému záveru, v zmysle ktorého by sa žalobca mohol úspešne domáhať výkonu predkupného práva v celom rozsahu spoluvlastníckeho podielu, nielen jeho pomernej časti. Takýmto postupom by zároveň nedošlo k zásahu do predkupného práva ostatných pasívnych podielových spoluvlastníkov. K mnohým podstatným argumentom žalobcu sa súd prvej inštancie vôbec nevyjadril. Súd vychádzal z právnych záverov uvedených v rozhodnutiach NS SR, s ktorými žalobca nesúhlasí a má za to, že by mali byť prekonané. Znenie druhej vety § 140 OZ nezabráňuje aktívnemu spoluvlastníkovi nadobudnúť celý prevádzaný spoluvlastnícky podiel, ale len upravuje spôsob realizácie predkupného práva medzi aktívnymi spoluvlastníkmi, ktorí majú záujem na odkúpení prevádzaného spoluvlastníckeho podielu. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a vyhovieť žalobe a nahradiť prejav vôle žalovaného uzavrieť so žalobcom kúpnu zmluvu, ktorá je uvedená v navrhovanom petite, kde predmetom kúpy je spoluvlastnícky podiel o veľkosti 3/10 na predmetných nehnuteľnostiach za kúpnu cenu 3.066 eur.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že považuje odvolanie žalobcu za nedôvodné, navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na to, že i v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu SR nemusí odôvodnenie súdneho rozhodnutia reagovať na všetky argumenty predkladané stranou konania, ale iba na také, ktoré sú pre rozhodnutie podstatné. To platí o to viac v takých prípadoch keď sa tieto argumenty týkajú zodpovedania takej otázky, na zodpovedanie ktorej existuje ustálená konštantná judikatúra NS SR ako je tomu v tomto prípade. Úlohou judikatúry NS SR je predovšetkým výklad práva. Ak na zodpovedanie otázky, či má alebo nemá spoluvlastník, ktorého predkupné právo bolo porušené právo požadovať v zmysle § 603 a nasledujúce OZ odkúpenie celého prevedeného spoluvlastníckeho podielu, alebo len jeho pomernej časti, existuje ustálená a nemenná judikatúra NS SR, je súd pri svojom rozhodovaní takouto judikatúrou NS SR viazaný. Takýto postup zo strany súdu podporuje princíp právnej istoty a ochrany legitímnych očakávaní účastníkov konania, v takýchto prípadoch preto podľa názoru žalovaného úplne postačí, ak súd v odôvodnení rozhodnutia na predmetnú judikatúru NS SR poukáže. Iné by bolo v prípade, že by sa konajúci súd chcel od takejto ustálenej judikatúry NS SR odkloniť. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku takýmto spôsobom postupoval, keď poukázal na rozhodnutia NS SR, sp.zn. 2 Cdo 91/2008 a sp. zn. 8 Cdo 124/2018, v ktorých rozhodnutiach sa

najvyšší súd zaoberal rovnakou právnou otázkou. Odôvodnenie napadnutého rozsudku preto treba považovať za dostatočné a nemohlo ním preto dôjsť k závažnému porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Z odvolania žalobcu je zrejmé, že súdu prvej inštancie vytyka nesprávny výklad inak správne použitého právneho predpisu. Žalobca fakticky polemizuje s výkladom už spomínaného právneho predpisu, ktorý súd prvej inštancie aplikoval na zistený skutkový stav, ako tento výklad vyplýva z ustálenej rozhodovacej praxe NS SR. Znenie druhej vety § 140 OZ vraj nezabraňuje takému aktívnemu spoluvlastníkovi nadobudnúť celý prevádzaný spoluvlastnícky podiel v prípadoch, kedy z akéhokoľvek dôvodu nedošlo medzi dotknutými spoluvlastníkmi k uzavretiu dohody o výkone predkupného práva. Tvrdenie žalobcov o tom, že sa ostatní dotknutí spoluvlastníci vraj rozhodli svoje zákonné predkupné právo nevykonať, je pritom nelogické a zavádzajúce. Rozhodnúť sa o niečom znamená mať možnosť voľby, pri ktorej ten, kto sa rozhoduje pre niektorú z alternatív, nutne predpokladá, že osoba, ktorá rozhoduje, má dôvod pre takéto rozhodovanie. O takéto rozhodovanie však nemôže ísť pokiaľ nebol zo strany predávajúceho spomínaným spoluvlastníkom ponúknutý v rámci zákonného predkupného práva prevádzaný spoluvlastnícky podiel ku kúpe. Preto neobstojí tvrdenie žalobcu, že sa spomínaní spoluvlastníci rozhodli svoje predkupné právo nevykonať, keď si predávajúci voči nim ponukovú povinnosť nesplnil. Predmetná argumentácia žalobcu nemôže obstáť, keďže táto obsahuje vnútorný rozpor, keď na strane jednej je predpokladom rozhodovania existencia vôle, ktorá tu absentuje v prípade, že osoba majúca sa rozhodnúť nemá vedomosť o tom, o čom sa má rozhodovať. Spomínaná argumentácia žalobcu tak nemôže spochybniť výklad ustanovenia § 140 ods. 2 OZ ako je tento obsiahnutý v spomínaných rozhodnutiach NS SR.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie nemožno považovať za rozhodnutie súdu obsahujúce dostatočné odôvodnenie základnej otázky a pre toto konanie kľúčové posúdenie právnej otázky rozsahu nadobúdania spoluvlastníckeho podielu opomenutého podielového spoluvlastníka pri uplatnení žaloby o nahradenie prejavu vôle. Postup okresného súdu pri odôvodnení, pri hodnotení kľúčových rozporných právnych otázok nemožno z pohľadu žalobcu akceptovať, nakoľko sa jednostranným zjednodušeným spôsobom priklonil k jednému právnemu názoru bez toho, že by daný právny názor prezentovaný súdnymi autoritami bol zhmotnený vo forme publikovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. Pokiaľ súd dospel k záveru, že nahradenie prejavu vôle možno pri výkone predkupného práva opomenutého podielového spoluvlastníka realizovať iba v pomernej na neho pripadajúcej časti, tak mal pristúpiť k vyhovaniu žalobe sčasti a nahradiť prejav vôle žalovaného v zmysle žalobného petitu žalobcu, v rámci ktorého by však súd podľa svojho právneho názoru znížil požadovaný spoluvlastnícky podiel, ktorý by žalobca právoplatným rozsudkom nadobudol. Tento postup je možný a prípustný a nevyžadoval by zmenu žaloby.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že k tvrdeniu žalobcu, že súd mal pristúpiť k vyhovaniu žalobe sčasti a nahradiť prejav vôle žalovaného tak, že by znížil požadovaný spoluvlastnícky podiel, je nesprávny a nemá oporu v zákone. Žalobca sa v predmetnej veci svojou žalobou domáhal nahradenia prejavu vôle žalovaného tak, že tento bude zaviazaný previesť na žalobcu celý nadobudnutý spoluvlastnícky podiel za kúpnu cenu 3.066 eur. Týmto žalobným petitom bol súd viazaný. Nemohol v súlade s § 216 ods. 2 CSP rozhodnúť tak, že by prejav vôle nahradil inak, než sa žalobca v predmetnej veci domáhal. Taký postup zo strany súdu by znamenal, že by súd prvej inštancie zasiahol do žalobného návrhu, zmenil by v požadovanom návrhu zmluvy, v ktorom sa mala nahradiť vôľa žalovaného jednak výšku spoluvlastníckeho podielu i výšku kúpnej ceny. Takýto postup zo strany súdu by bol možný iba vtedy, ak by určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýval z osobitného predpisu. O takýto prípad v danej veci nejde. Ak chcel žalobca, aby súd rozhodol tak, že by žalovaného zaviazal previesť na žalobcu iba pomernú časť nadobudnutého spoluvlastníckeho podielu, mohol svoj žalobný návrh v tomto smere zmeniť, čo však neurobil.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), ako aj konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 38C/56/2020 je nahradenie prejavu vôle žalovaného, že ako predávajúci uzatvára kúpnu zmluvu so žalobcom ako kupujúcim na prevod

spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 3/10 vzhľadom k celku k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX v k.ú. H. I. J. a to z dôvodu porušenia predkupného práva pri prevode spoluvlastníckeho podielu voči žalobcovi. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

8. Po preskúmaní obsahu spisu a odvolacích námietok žalobcu sa odvolací súd plne stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvoinštančného súdu, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pričom odvolací súd v celom rozsahu preberá zistený skutkový stav a zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil. Odvolací súd sa plne stotožňuje s názorom prvoinštančného súdu, podľa ktorého má žalobca ako spoluvlastník právo vykúpiť sporný podiel pomerne podľa veľkosti svojho podielu. Dôvody pre takýto záver, ktoré uviedol prvoinštančný súd, súd vyložil dostatočne jasne a zrozumiteľne, pričom v spôsobe jeho rozhodnutia nebola odvolacím súdom zistená žiadna nezákonnosť a preto odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Iba na zdôraznenie jeho správnosti uvádza nasledovné :

9. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, použil správne zákonné ustanovenia a tieto aj správne vyložil. Spornou skutočnosťou v tomto spore je, či v prípade porušenia predkupného práva má opomenutý spoluvlastník právo od nadobúdateľa spoluvlastníckeho podielu vykúpiť len takú časť prevedeného spoluvlastníckeho podielu, ktorá zodpovedá pomernej časti k výške jeho spoluvlastníckeho podielu, alebo má právo na vykúpenie celého spoluvlastníckeho podielu od nadobúdateľa. Uvedenú problematiku už riešili viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako správne poukázal súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku (sp.zn.2Cdo/91/2008 a sp.zn.8Cdo/124/2018) a to tak, že ak podielový spoluvlastník prevedie svoj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti na iného bez toho, aby ho písomne ponúkol ďalšiemu spoluvlastníkovi, resp. spoluvlastníkom, môže sa oprávnený domáhať toho, aby mu spoluvlastnícky podiel ponúkol na predaj, avšak len pomerne do výšky svojho spoluvlastníckeho podielu. Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané nepublikované rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. Takže v danom prípade mal odvolací súd za to, že uvedená otázka bola riešená vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu a to rovnakým spôsobom, preto možno mať za to, že je riešená ustálenou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu. Žalobcom tvrdené skutočnosti, prečo by mali byť tieto rozhodnutia prekonané, odvolací súd nepovažoval za relevantné, ktoré by mohli privodiť odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Pokiaľ sa týka žalobcom uvádzaného rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 7 M Cdo 1/2013, v ktorom by mal byť uvedený iný právny názor k otázke prirastania časti podielov pri výkone predkupného práva v rámci podielového spoluvlastníctva, tak odvolací súd má za to, že toto rozhodnutie takisto nemožno považovať za odklon od rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu, pretože neupravuje problematiku veľkosti vykúpenia prevedeného podielu opomenutým spoluvlastníkom, nakoľko v prípade riešenom v tomto rozhodnutí bola realizovaná ponuka, sporné bolo, či je ponuka riadna a spôsobilá vyvolať zákonom predpokladané účinky. Vo všetkých uvedených rozhodnutiach a aj v tomto rozhodnutí najvyšší súd skonštatoval, že Občiansky zákonník obsahuje jednoznačnú právnu úpravu nároku oprávnených spoluvlastníkov na vykúpenie ponúkaných podielov a je len na ich slobodnej vôli ako sa na vykúpení podielov dohodnú. Povinný spoluvlastník má povinnosť ponúknuť celý podiel, ktorý zamýšľa predať a je na rozhodnutí oprávnených spoluvlastníkov či a v akom rozsahu ponuku prijmú. V § 140 OZ je v prvej vete zakotvená povinnosť spoluvlastníka ponúknuť svoj spoluvlastnícky podiel ostatným spoluvlastníkom. Títo sa majú predovšetkým dohodnúť o výkone predkupného práva, iba v prípade, ak k takejto dohode medzi nimi nedôjde, majú následne právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti spoluvlastníckych podielov. Takáto postupnosť- po realizácii ponuky dohoda a podmienenosť práva výkupu podielu pomerne podľa veľkosti podielov skutočnosťou, že sa vlastníci nedohodnú, zodpovedá zneniu druhej vety tohto ustanovenia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku postupoval takýmto spôsobom, pričom poukázal aj na rozhodnutia

Najvyššieho súdu SR, v ktorých sa najvyšší súd takouto právnou otázkou zaoberal. Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolací súd považoval za dostatočné a v súlade s ustanovením § 220 CSP. V danom prípade ponuka zo strany spoluvlastníka, ktorý sa rozhodol predať svoj spoluvlastnícky podiel voči ostatným spoluvlastníkom realizovaná nebola, dohoda medzi spoluvlastníkmi o výkone spoluvlastníckeho práva takisto neexistovala, resp. nebola preukázaná jej existencia, preto správne súd prvej inštancie postupoval v súlade s ust. § 140 veta druhá OZ. Odvolací súd má za to, že správne súd prvej inštancie zamietol celú žalobu a to z dôvodu, že súd nemohol vstupovať do textu navrhovaného petitu žaloby a meniť tak znenie kúpnej zmluvy, ktorá bola súčasťou petitu, pretože navrhovaný výrok spĺňal náležitosti, je jasný, stručný, určitý, zrozumiteľný, a vykonateľný. Navyše odvolateľ túto skutočnosť v odvolaní nenamietol, namietol ju prvýkrát až vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného, teda po uplynutí odvolacej lehoty.

10. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu vecnej správnosti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď súd prvej inštancie správne rozhodol aj o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania.

11. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal ich náhradu v celom rozsahu.

12. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).